Warecka

Dzielnice: Śródmieście
Osiedla: Śródmieście Północne
Atrybuty: Nazwy własne Nazwy geograficzne Nazwy miejscowości polskich
Rok utworzenia nazwy: 1770

Opis

Warka - miasto gminne w woj. mazowieckim (powiat grójecki), położone nad Pilicą, posiadające prawa miejskie potwierdzone w 1321 roku przez księcia Trojdena I. Ulica biegła od pałacu Pułaskiego (Nowy Świat 55), starosty wareckiego, do ówczesnego placu Wareckiego.
1821-1921.04.28 i 1950.02.18-1957.09.27 taką nazwę nosił dzisiejszy pl. Powstańców Warszawy.

Ciekawostki

Powstała w XVI w. jako droga biegnąca przez jurydykę szpitala św. Ducha. W XVII w. grunty po północnej stronie należały do Wesslów, a po południowej do jurydyki szpitala św. Kazimierza. Wtedy również droga stała się ulicą. W 1730 stało tu 9 domów. Od 1754 ulica stanowiła dojazd do Szpitala Dzieciątka Jezus. W 1762 na rogu Szpitalnej powstał pałac, który postał bardzo niedługo, prawdopodobnie spłonął. Pod koniec XVIII w. zaczęto zabudowywać ulicę, aż w XIX w. stała się tylko „mrocznym zaułkiem. W poł. XIX w. stanęły przy pl. Wareckim budynki poczty konnej ze stacjami i wozowniami. W czasie okupacji ulicę zniszczono. Odbudowano ja w stylu socrealistycznym.

Stan obecny:
Nr 1: w tym domu mieszkał Aleksander Gąssowski (1910-1980) - aktor teatralny i filmowy, reżyser. W ostatnich latach życia związany z Teatrem Polskim, zagrał w takich filmach, jak "Królowa Bona", "Czarne chmury", "Nie lubię poniedziałku", "Hrabina Cosel" a przed wojną w "Księżnej Łowickiej" oraz "Dziesięciu z Pawiaka".
Nr 1a: Polski Instytut Spraw Międzynarodowych.
Nr 5\7: Kamienica. W murach budynku zawarte są części kamienicy z XIX w. wg proj. Franciszka Lanciego. W latach międzywojennych mieściła się tu redakcja komunistycznego pisma „Robotnik” i siedziba CKW PPS. W 1939 działała tu kwatera werbunkowa Robotniczych Batalionów Obrony Warszawy, którym przewodził kpt. Marian Koenig.

Wszelkie prawa zastrzeżone. www.iutm.pl

Tablica upamiętniająca siedzibę sztabu Robotniczych Batalionów Obrony Warszawy. Umieszczono ją tutaj 09.09.1964.
Nr 9: Kamienica. W tym domu przed wojna mieściła się kancelaria aktorska Eugeniusza Bodo (1899-1943).
Nr 11: kamienica Wedegisa. Powstała w 1911. Mieszkał w niej Edward Dziewoński (1916-2002) - znakomity aktor komediowy i kabaretowy. Od 1949 roku nieprzerwanie związany ze stolicą, był aktorem takich teatrów, jak Narodowy (1949-53), Ateneum (1953-56), Wagabunda (1957-58), Współczesnego (1962-66), Ludowego (1966-68, 1970-74), Komedia (1968-70) czy Kwadrat (1974-79), którego również był dyrektorem. Występował w kabarecie "Szpak", w kawiarni "Nowy Świat" w 1964 roku założył kabaret "Dudek", który istniał całe dziesięć lat. Pamiętamy go z wielu ról filmowych - tych poważnych ("Ostatni etap") czy komediowych ("Zezowate szczęście", "Żona dla Australijczyka", "Straszny sen Dzidziusia Górkiewicza").
Nr 13: Dom Spółdzielczości Rolniczej im. Stefańczyka. Powstał w 1927-8 wg proj. Franciszka Lilpopa i Karola Jankowskiego we współpracy Edmunda Michalskiego.
~ Nr 55: Dwór Józefa Pułaskiego.

Data nadania nazwy: 1770 rok

Wszelkie prawa zastrzeżone. www.iutm.pl